

Latvijas Republikas Ministru Prezidentam Krišjānim Kariņam
Brīvības iela 36, Rīga, LV-1520

2020. gada 22. jūlijā
Nr. 20/38

2020. gada 13. jūlijā pasākumu nozares organizācijas, kas pārstāv visus valstī notiekošos pasākumus, organizatorus, piegādātājus un norises vietas, tikās diskusijā "Latvijas pasākumu nozare vs. COVID", lai apzinātu Covid-19 izraisītās ārkārtas situācijas sekas un ietekmi uz pasākumu nozari, kā arī apkopotu priekšlikumus, kas nepieļautu pasākumu nozares, kuras darbība joprojām nav atjaunota, iznīcību.

Aicinām iepazīties ar diskusijas laikā apkopotajiem pasākumu nozares organizāciju priekšlikumiem COVID-19 izraisītās krīzes seku likvidēšanai, un rīkoties nekavējoties, sniedzot palīdzību krīzes visvairāk skartajai nozarei.

1. Atbalsta programmas un mehānismi līdz pilnīgai ierobežojumu atcelšanai

1.1. Lūdzam gan ārkārtas situācijas laikā izveidotās atbalsta programmas, gan nākotnes atbalsta mehānismus pasākumu nozares uzņēmumiem **piemērot līdz brīdim, kad ierobežojumi pasākumu norisei tiks atcelti pilnībā**, vai neakadēmiskās mūzikas izpildītāju gadījumā – pat 6 mēnešus pēc pasākumu ierobežojumu atcelšanas. Spēkā esošie ierobežojumi joprojām būtiski ietekmē nozares dzīvotspēju, bet atbalsta mehānismu pieejamība pēc jūnija beigām būtiski mazinājusies.

Tehniskā nodrošinājuma uzņēmumiem, piemēram, pastāvošo ierobežojumu laikā būtiski palīdzēt ar "daļējas dīkstāves" vai atbalsta mehānismiem granta veidā, kas valsts atbalstu darbiniekiem ļautu saņemt 75% apmērā no darba algas (ne vairāk kā EUR 700), bet ar tiesībām uzņēmumam nodarbināt darbiniekus, papildus izmaksājot atbilstošu darba algu un likumā paredzētos nodokļus.

Tehniskā nodrošinājuma uzņēmumiem, kas krīzē cietuši nozīmīgus zaudējumus, tāpat būtiski palīdzētu arī ikmēneša atbalsta programma, 75% apmērā sedzot pierādāmos izdevumus, t.sk., par telpu un zemes nomu, komunālajiem pakalpojumiem, sakaru pakalpojumiem, IT sistēmu uzturēšanas pakalpojumiem, grāmatvedības pakalpojumiem, apsardzes pakalpojumiem, uzņēmumu civiltiesisko apdrošināšanu, nekustamā īpašuma apdrošināšanu, apsaimniekošanas pakalpojumiem un citiem saistītajiem maksājumiem, kas obligāti veicami saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

1.2 Lūdzam izveidot atbalsta programmu publiskajiem pasākumiem, kurus tiešā veidā skāruši **pulcēšanas ierobežojumi un kas tika izziņoti līdz 2020. gada 12. martam**, t.sk., pasākumiem, kuri ārkārtējās situācijas dēļ tika pārcelti uz rudenī, tomēr epidemioloģisko ierobežojumu dēļ (pārsniedz maksimāli pieļaujamo apmeklētāju skaitu) arī rudenī nebūs iespējami (koncerti, festivāli, teātra izrādes, izstādes, sporta pasākumi u.c.).

2. Pasākumu norises un pulcēšanās ierobežojumu pielāgošana pasākumu specifikai

2.1 Lūdzam pulcēšanās noteikumus attiecināt uz visām nozarēm vienādi, par kritērijiem nosakot procentus no norises vietas maksimālās kapacitātes, kvadrātmetrus uz cilvēku, kā arī distanci starp apmeklētājiem - 1 metru.

2.2 Regulējot masu sporta pasākumus, lūdzam ņemt vērā, ka neierobežotā vai izteikti plašā teritorijā notiekoši pasākumi, piemēram, maratons pilsētā vai rallijs lauku teritorijā, var statistiski pulcēt dalībnieku skaitu, kas pārsniedz noteiktos ierobežojumus, tomēr realitātē vienā vietā un laikā nepārsniegtu pieļautos pulcēšanās limitus. Ja maratonā plānoti 20 000 dalībnieki, tad dalībnieku plūsmu "viļņos" iespējams nedēļas nogales garumā sadalīt tā, ka vienā vietā un laikā pulcējas, piemēram, tikai epidemioloģiski pieļautais dalībnieku skaits.

3. Atbalsts norišu vietām un nevienlīdzīgu konkurences apstākļu valsts, pašvaldību un privāto pasākumu norises vietās likvidēšana

3.1. Lūdzam pasākumu norišu vietas atbrīvot no nekustamā īpašuma nodokļa ar VARAM lēmumu;

3.2. Lūdzam izstrādāt atbalsta mehānismus gan pašvaldību kultūras centriem, kuri pilda nozīmīgu lomu reģiona daudzveidīga kultūras piedāvājuma nodrošināšanā, gan privātajām pasākumu norises vietām, tādējādi novēršot konkurences kropļošanu saistībā ar atbalstu valsts īpašumā vai pārvaldībā esošajām pasākumu norises vietām.

Kultūras nozares uzņēmējdarbības konkurences nosacījumiem jābūt vienādiem gan valsts, pašvaldību struktūrām un nevalstiskajās organizācijām, gan privātu uzņēmējiem.

3.3. Rosināt LR Kultūras ministriju, sadarbībā ar VARAM un Latvijas Pašvaldību savienību izstrādāt finanšu atbalsta mehānismu kultūras centriem un paredzēt vietējo pašvaldību budžetā līdzfinansējumu kultūras nozares producentu piedāvātajiem projektiem, izvērtējot iesniegto projektu nozīmīgumu un nepieciešamību attiecīgajā pašvaldībā.

4. NACE kodi un to limitējošais raksturs valsts atbalsta saņemšanā

4.1. Lūdzam rast iespēju nozares uzņēmumiem uz valsts atbalsta programmām (Kultūras, Ekonomikas ministrijas, u.c. programmām) **pretendēt pēc būtības, nevis pēc NACE koda**, darbošanos attiecīgajā nozarē pierādot pēc būtības – paveiktajiem projektiem, izpildītajiem līgumiem, mājas lapām, sociālo tīklu ierakstiem, klientu atsauksmēm, u.c.

Formāla neatbilstība NACE kodam nedrīkst būt par šķērslī atbalsta programmas saņemšanai – pretējā gadījumā nozīmīgi nozares uzņēmumi var nekvalificēties plānotajām programmām, valsts atbalstam nerasniedzot savu mērķi.

Piemēram, NACE katalogā nav tehniskā nodrošinājuma uzņēmumus raksturojošu kodu, citi uzņēmumi gadiem darbojušies ar NACE kodu, kas atbalsta programmās nav iekļauts, vēl citiem atbilstošais NACE kods pievienots vēlāk par pieļaujamo datumu.

5. Kontroles mehānismu ieviešana publisko pasākumu ierobežojumu pārkāpējiem

5.1. Lūdzam rast kontroles mehānismu pasākumu ierobežojumiem, tādējādi ierobežojot negodprātīgu organizatoru aktivitātes, kuri klaji ignorē valstī noteiktos pasākumu ierobežojumus. Ir nepieļaujama situācija, kad pulcēšanās ierobežojumu dēļ kultūras un ar to saistīto nozaru darbs pilnīgi apstājas, kamēr noteikumu pārkāpējus neviens nekontrolē, neierobežo un nesoda, kā, piemēram, Tērbatas ielas projekta atklāšanas pasākumā.

6. Neakadēmiskās mūzikas nozares atbalsts

6.1. Savlaicīgi izstrādāt jaunu ilgtermiņa Valsts kultūrkapitāla fonda programmu tieši Latvijas neakadēmiskās mūzikas nozares pārstāvju atbalstam ārkārtējās situācijas izraisīto seku pārvarēšanai.

6.2. Nozares iekšējā patēriņa veicināšanai nākotnē būtu nepieciešams veicināt arī autoratlīdzību un blakustiesību atlīdzību ienākumu plūsmu, saglabājot naudas līdzekļu apgrozījumu Latvijas ekonomikā un ieviešot pasākumus, kas būtiski palielina Latvijā radītas mūzikas izmantojuma apjomu raidorganizāciju programmās.

6.3. Steidzami nepieciešams ieviest individuālajiem saimnieciskās darbības veicējiem iespēju kļūt par norēķina konta turētājiem, kur no kontā ieskaitītā atalgojuma automātiski, bez komunikācijas ar Valsts ieņēmumu dienestu struktūrām, tiktu atskaitīti iedzīvotāju ienākuma un sociālie nodokļi, kas kalpotu arī kā pelēkās zonas samazināšanas instruments;

7. Pārskatāma valdības politika turpmāko ierobežojumu piemērošanā

7.1. Lūdzam prognozējamu un pārskatāmu valdības politiku turpmāko ierobežojumu piemērošanā un reakcijā uz covid-19 uzliesmojumiem, ņemot vērā, ka sabiedriski nozīmīgu pasākumu plānošana norisinās vairākus mēnešus vai gadus uz priekšu.

Jebkura veida spontāna papildus ierobežojumu ieviešana rada būtiskus zaudējumus jau tā novārdzinātajai nozarei, liekot atcelt uzsāktos projektus, veicinot bankrotus un darbinieku atlaišanas.

7.2. Vēlamies arī prognozējamību un pēctecību atbalsta mehānismos, lai, beidzoties vienam atbalsta mehānismam, būtu skaidrība par turpmāko atbalstu.

7.3. Kopīgi ar industrijā iesaistītajām, strādājošajām valsts un nevalstiskajām organizācijām lūdzam izstrādāt un esam gatavi iesaistīties Covid - 19 otrā viļņa atbalsta programmu (stipendijas, granti, pabalsti, kvalifikācijas, pašizausmes, pārkvalificēšanās un mūžizglītības kursi, īslaicīgas radošu cilvēku nodarbinātības programmas, utt) izveidē.

8. Visbeidzot - plānojot valsts un pašvaldību investīcijas Latvijas kultūras objektos, lūgums nepieņemt lēmumus aiz slēgtām durvīm un lēmumu pieņemšanā iesaistīt nozares profesionāļus. Esam gatavi iesaistīties apmaksātas, rūpīgas un detalizētas attīstības vīzijas izstrādē, paredzot dažādus attīstības scenārijus, ņemot vērā tendences tehnoloģisko risinājumu un ģeopolitisku kultūras norišu jomā Ziemeļeiropas reģionā.

13. jūlijā notikušās diskusijas "Latvijas pasākumu nozare vs COVID" ierakstu ir iespējams noskatīties šajā saitē:
<https://youtu.be/PNAjvRkaUMg>

Diskusijā piedalījās:

Latvijas Pasākumu producentu asociācijas
valdes priekšsēdētājs
Guntis Ērglis-Lācis

Latvijas Pasākumu foruma direktors
Mārcis Gulbis

Latvijas Producentu savienības
valdes priekšsēdētājs
Juris Millers

Latvijas Kongresu biroja pārstāvis
Edgars Kuzmans

Baltic Event Industry Club biedrs
Dace Ozola-Slaidiņa

Pašnodarbināto mūziķu biedrības pārstāvis
Ralfs Eilands

Pašnodarbināto mūziķu biedrības valdes locekle
Evilena Protektore

Latvijas Pasākumu nozares tehniskā nodrošinājuma
uzņēmumu apvienības vadītājs
Normunds Eilands

Latvijas Mūzikas attīstības biedrības/
Latvijas Mūzikas eksporta izpilddirektore
Agnese Cimuška-Rekke

Latvijas pasākumu norišu vietu asociācijas
valdes loceklis
Ģirts Krastiņš

Latvijas Tirdzniecības Rūpniecības Kameras
Pasākumu tehniskā nodrošinājuma komitejas vadītājs
Valērijs Makrekovs

Latvijas pasākumu norišu vietu asociācijas
pārstāve
Jolanta Borīte